TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2025. gada 4. septembrī [*] [i]

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – *UNICE, CEEP* un EAK noslēgtais pamatnolīgums par darbu uz noteiktu laiku – 4. klauzula – Diskriminācijas aizlieguma princips – Vienlīdzīga attieksme nodarbinātības un profesijas jomā – Goda tiesneši un prokurori un pastāvīgie tiesneši un prokurori – 5. klauzula – Pasākumi, kuru mērķis ir novērst un sodīt par secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgu izmantošanu – Direktīva 2003/88/EK – 7. pants – Tiesības uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 31. pants – Novērtēšanas procedūra galīgai apstiprināšanai goda tiesneša vai prokurora amatā – *Ex lege* atteikšanās no prasījumiem, kas izriet no pirms novērtēšanas procedūras ieņemtā goda tiesneša vai prokurora amata – Savienības tiesībās paredzēto tiesību uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu zaudēšana

Lietā C-253/24 [*Pelavi*] [i]

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Corte d'appello di L'Aquila* (Akvilas apelācijas tiesa, Itālija) iesniegusi ar 2024. gada 4. aprīļa lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2024. gada 9. aprīlī, tiesvedībā

Ministero della Giustizia

pret

NZ,

piedaloties –

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS),

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], Tiesas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], kas pilda ceturtās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši N. Jēskinens [*N. Jääskinen*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents) un R. Frendo [*R. Frendo*],

ģenerāladvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

[*] Tiesvedības valoda – itāļu.

[i] Šīs lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– NZ vārdā – *P. Perna*, *avvocata*,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *L. Fiandaca* un *G. Santini*, *avvocati dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *S. Delaude* un *D. Recchia*, pārstāves,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 7. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/88/EK (2003. gada 4. novembris) par konkrētiem darba laika organizēšanas aspektiem (OV 2003, L 299, 9. lpp.), kā arī 4. un 5. klauzulu 1999. gada 18. martā noslēgtajā Pamatnolīgumā par darbu uz noteiktu laiku (turpmāk tekstā – "pamatnolīgums"), kas ietverts pielikumā Padomes Direktīvai 1999/70/EK (1999. gada 28. jūnijs) par *UNICE*, *CEEP* un EAK noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku (OV 1999, L 175, 43. lpp.), kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 31. un 47. pantu.

2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Ministero della Giustizia* (Tieslietu ministrija, Itālija) kā darba devēju un goda tiesnesi NZ par sekām, ko radījusi NZ dalība viņas galīgai apstiprināšanai amatā īstenotajā novērtēšanas procedūrā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Pamatnolīgums

3 Pamatnolīguma 2. klauzulas "Darbības joma" 1. punktā paredzēts:

"Šo nolīgumu piemēro noteikta laika darba ņēmējiem, kuriem ir darba līgums vai darba attiecības saskaņā ar likumiem, kolektīvajiem līgumiem vai praksi katrā dalībvalstī."

4 Pamatnolīguma 4. klauzulas "Diskriminācijas aizlieguma princips" 1. punktā noteikts:

"Darba nosacījumi, ko piemēro noteikta laika darba ņēmējiem, neskatoties uz to, ka ar viņiem slēgts līgums vai darba attiecības uz noteiktu termiņu, nav mazāk izdevīgi par tiem, ko piemēro salīdzināmiem pastāvīgajiem darba ņēmējiem, ja vien atšķirīgiem nosacījumiem nav objektīva pamata."

5 Pamatnolīguma 5. klauzulas "Pasākumi, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu" redakcija ir šāda:

"1. Lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu, kas rodas, pielietojot secīgus uz noteiktu laiku slēgtus darba līgumus vai darba attiecības, dalībvalstis pēc apspriešanās ar darba devējiem un darba ņēmējiem atbilstīgi valsts tiesību aktiem, kolektīvajiem līgumiem vai praksei un/vai darba devēji un darba ņēmēji, ja nav attiecīgu tiesisku pasākumu, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu, tā, lai ņemtu vērā konkrētu sektoru un/vai darba ņēmēju vajadzības, ievieš vienu vai vairākus no šādiem pasākumiem:

a) objektīvus iemeslus, kas attaisno šādu līgumu vai darba attiecību atjaunošanu;

b) secīgu uz noteiktu laiku slēgtu darba līgumu vai darba attiecību kopējo maksimālo ilgumu;

c) šādu darba līgumu vai darba attiecību atjaunojumu skaitu.

2. Dalībvalstis pēc apspriešanās ar darba devējiem un darba ņēmējiem un/vai darba devēji un darba ņēmēji, vajadzības gadījumā, nosaka, kādos apstākļos uz noteiktu laiku slēgtus darba līgumus vai darba attiecības:

a) uzskata par "secīgām";

b) uzskata par uz nenoteiktu laiku slēgtiem darba līgumiem vai darba attiecībām."

Direktīva 2003/88

6 Direktīvas 2003/88 7. panta "Gadskārtējais atvaļinājums" 1. punktā noteikts:

"Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka katram darba ņēmējam ir tiesības uz apmaksātu ikgadēju, vismaz četras nedēļas ilgu, atvaļinājumu saskaņā ar nosacījumiem par tiesībām uz šāda atvaļinājuma piešķiršanu, ko nosaka valsts tiesību akti un/vai prakse".

Itālijas tiesības

7 2017. gada 13. jūlija *decreto legislativo n. 116 – Riforma organica della magistratura onoraria e altre disposizioni sui giudici di pace, nonché disciplina transitoria relativa ai magistrati onorari in servizio, a norma della legge 28 aprile 2016, n. 57* (Likumdošanas dekrēts Nr. 116 – Goda tiesnešu un prokuroru amata visaptveroša reforma un citi noteikumi par miertiesnešiem, kā arī pārejas režīms, kas piemērojams dienestā esošajiem goda tiesnešiem un prokuroriem, izpildot 2016. gada 28. aprīļa Likumu Nr. 57) (2017. gada 31. jūlija *GURI* Nr. 177, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar 2021. gada 30. decembra *legge n. 234 – Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2022 e bilancio pluriennale per il triennio 2022–2024* (Likums Nr. 234 par provizorisko valsts budžetu 2022. finanšu gadam un daudzgadu budžetu 2022.–2024. gadam) (2021. gada 31. decembra *GURI* Nr. 310, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Likumdošanas dekrēts Nr. 116/2017") 29. panta 1.–3., 5. un 9. punktā paredzēts:

"1. Goda tiesneši un prokurori, kuri šā dekrēta spēkā stāšanās dienā atrodas dienestā, pēc pieprasījuma var tikt apstiprināti amatā līdz 70 gadu vecumam.

2. Tiem goda tiesnešiem un prokuroriem, kuri šā dekrēta spēkā stāšanās dienā atrodas dienestā un netiek apstiprināti amatā vai nu tāpēc, ka nav iesnieguši pieteikumu apstiprināšanai, vai nav sekmīgi nokārtojuši 3. punktā minēto novērtēšanas procedūru, ir tiesības, neierobežojot iespēju atteikties, uz atlīdzību attiecīgi 2500 EUR pirms nodokļu nomaksas par katru amata pienākumu pildīšanas gadu, kurā tiesnesis vai prokurors ir piedalījies tiesas sēdēs vismaz 80 dienas, un 1500 EUR pirms nodokļu nomaksas par katru amata pienākumu pildīšanas gadu, kurā tiesnesis vai prokurors ir piedalījies tiesas sēdēs mazāk nekā 80 dienas, un katrā ziņā nepārsniedzot kopējo ierobežojumu 50 000 EUR vienam subjektam, pirms nodokļu nomaksas. Iepriekšējā teikumā minētās atlīdzības aprēķina vajadzībām amata pienākumu pildīšanu laikposmos, kas ir ilgāki par sešiem mēnešiem, pielīdzina vienam gadam. Pieņemot šo atlīdzību, persona atsakās no jebkādiem citiem prasījumiem saistībā ar agrāk goda amatā pildītajiem pienākumiem.

3. Lai veiktu 1. punktā minēto apstiprināšanu amatā, Augstākā tieslietu padome ar lēmumu organizē trīs atsevišķas novērtēšanas procedūras reizi gadā laikposmā no 2022. līdz 2024. gadam. Tās attiecas uz dienestā esošajiem goda tiesnešiem un prokuroriem, kuri attiecīgi šā dekrēta spēkā stāšanās dienā ir nostrādājuši:

a) vairāk nekā 16 dienesta gadus;

b) no 12 līdz 16 dienesta gadiem;

c) mazāk nekā 12 dienesta gadus.

[..]

5. Piesakoties dalībai 3. punktā minētajās novērtēšanas procedūrās, persona atsakās no jebkādiem citiem prasījumiem saistībā ar agrāk goda tiesneša vai prokurora amatā pildītajiem pienākumiem, neskarot tiesības uz 2. punktā minēto atlīdzību neapstiprināšanas amatā gadījumā.

[..]

9. Goda tiesneši un prokurori, kuri šā dekrēta spēkā stāšanās dienā pildīja amata pienākumus, zaudē amatu, ja nav iesnieguši pieteikumu dalībai 3. punktā minētajā novērtēšanas procedūrā."

8 Šī norma stājās spēkā 2022. gada 1. janvārī.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

9 NZ kopš 2001. gada 14. februāra pilda goda tiesneša amata pienākumus *Tribunale di Vasto* (Vasto tiesa, Itālija). Sākotnēji viņa tika iecelta amatā uz trīs gadiem, un pēc tam viņas pilnvaru termiņš ik pēc četriem gadiem tika pagarināts un atjaunots līdz 2022. gada 13. decembrim. Šajā datumā viņa tika galīgi apstiprināta amatā līdz 70 gadu vecumam, piemērojot Likumdošanas dekrēta Nr. 116/2017 29. pantu, ar kuru 2022. gada 1. janvārī amatā esošajiem goda tiesnešiem un prokuroriem paredzēta iespēja pieteikties dalībai novērtēšanas procedūrā galīgai apstiprināšanai amatā.

10 No 2001. gada 14. februāra līdz 2022. gada 13. decembrim NZ saņēma atlīdzību, kas citstarp tika aprēķināta atkarībā no noturēto tiesas sēžu skaita.

11 NZ nepiedalījās tiesas sēdēs tiesas oficiālo brīvdienu laikā, kas paredzētas valsts tiesiskajā regulējumā un katru gadu ilgst no 1. līdz 31. augustam. Attiecīgi šajos laikposmos viņa nesaņēma nekādu atlīdzību.

12 Tā kā NZ bija iekļauta arī advokātu kolēģijā, viņa līdz 2022. gada 13. decembrim vienlaikus varēja turpināt praktizēt advokāta profesijā ārpus tās tiesas apgabala, kurā viņa bija norīkota.

13 Kā advokāte viņa bija apdrošināta obligātā sociālā nodrošinājuma sistēmā, ko pārvalda *Cassa Nazionale Forense* (Valsts Advokātu sociālā nodrošinājuma kase, Itālija). Attiecīgi viņai bija jāveic iemaksas, kuru apmērs bija atkarīgs no ienākumiem, ko viņa guva, veicot advokāta darbību, kā arī no atlīdzības par viņas ieņemto goda tiesneša amatu.

14 Tā kā NZ ieskatā pirms Likumdošanas dekrēta Nr. 116/2017 29. panta stāšanās spēkā un viņas galīgās apstiprināšanas goda tiesneša amatā attiecībā uz viņu pastāvēja prettiesiska atšķirīga attieksme, kas saistīta ar atlīdzību par viņas amata pienākumu pildīšanu, NZ cēla prasību pirmās instances tiesā, lūdzot saistībā ar viņas ieņemto goda tiesneša amatu atzīt viņai "darbinieka" statusu Itālijas tiesību izpratnē vai "darba ņēmēja" statusu Savienības tiesību izpratnē un tādējādi arī tiesības uz tādu pašu ekonomisko un tiesisko režīmu, kāds piemērojams darba ņēmējiem, kas pilda līdzīgus pienākumus Tieslietu ministrijas dienestā, tostarp attiecībā uz svētku dienām, ikgadējo atvaļinājumu, grūtniecības un dzemdību, kā arī slimības atvaļinājumu, slimības un nelaimes gadījumu pabalstu, atlaišanas pabalstu, sociālo aizsardzību un apdrošināšanu. Viņa lūdza arī atlīdzināt kaitējumu, kas nodarīts tādēļ, ka nav izpildīti Savienības tiesībās paredzētie pienākumi saistībā ar atvaļinājumu, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu un cita veida aizsardzību. Tāpat NZ lūdza tiesu atzīt, ka viņas gadījumā ministrija vairākkārtēji ir ļaunprātīgi noslēgusi darba līgumus uz noteiktu laiku, kā arī piespriest ministrijai atlīdzināt viņai šī iemesla dēļ nodarīto kaitējumu.

15 Ar 2022. gada 14. marta spriedumu pirmās instances tiesa daļēji apmierināja šo prasību. Tā nosprieda, ka, pildot goda tiesneša pienākumus, NZ ir kvalificējama kā "darba ņēmējs" Savienības tiesību izpratnē un viņai ir tiesības saņemt tādu pašu atalgojumu kā pastāvīgie tiesneši. Tomēr tiesa atzina, ka šī kvalifikācija nepiešķir NZ tiesības tikt iekļautai *Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)* (Valsts sociālā nodrošinājuma aģentūra, Itālija) pārvaldītajā ierēdņu sociālā nodrošinājuma sistēmā, jo nav civildienesta tiesisko attiecību. Tādēļ tiesa piesprieda Tieslietu ministrijai izmaksāt NZ darba samaksu par laikposmu pirms viņas prasības celšanas, ievērojot piecu gadu noilguma termiņu. Tiesa arī atzina, ka NZ noteikta laika darba attiecības tika atjaunotas ļaunprātīgi un piesprieda ministrijai atlīdzināt NZ nodarīto kaitējumu deviņu pastāvīgajiem tiesnešiem izmaksāto ikmēneša darba samaksu apmērā.

16 Tieslietu ministrija par šo nolēmumu iesniedza apelācijas sūdzību *Corte d'appello di L'Aquila* (Akvilas apelācijas tiesa, Itālija), kas ir iesniedzējtiesa, apstrīdot gan goda tiesneša un pastāvīgā tiesneša amatu salīdzināmību, gan uz noteiktu laiku noslēgto darba līgumu ļaunprātīgu izmantošanu.

17 NZ iesniedza pretapelācijas sūdzību, nepiekrizdama tam, ka pirmās instances tiesa viņas prasījumus ir kvalificējusi kā prasību par darba samaksu, nevis prasību par atlīdzinājumu, kā arī nepiekrītot no šīs kvalifikācijas izrietošā piecu, nevis desmit gadu noilguma termiņa piemērošanai. Viņa apstrīd arī to, ka viņas kvalificēšana par "darba ņēmēju" Savienības tiesību izpratnē nedod viņai tiesības tikt apdrošinātai *INPS*.

18 Apelācijas tiesvedības laikā NZ izturēja procedūru, kurā 2022. gada 1. janvārī amatā esošajiem goda tiesnešiem un prokuroriem bija iespēja pieteikties, lai piedalītos Likumdošanas dekrēta Nr. 116/2017 29. panta 3. punktā paredzētajā novērtēšanas procedūrā.

19 Kā šādi apstiprināta goda tiesnese NZ kopš 2022. gada 13. decembra saņēma fiksētu darba samaksu, kas aprēķināta, pamatojoties uz Tieslietu ministrijā nodarbināta ierēdņa atalgojumu, kā arī tiesnešu piemaksu un pusdienu talonus. Šī darba samaksa tiek maksāta arī tiesas oficiālo brīvdienu laikā, kad NZ neveic nekādu darbību. Turklāt, tā kā NZ izvēlējās goda amatam noteikto ekskluzivitātes režīmu, viņa tika izslēgta no advokātu kolēģijas un Valsts Advokātu sociālā nodrošinājuma kases, un tika iekļauta *INPS*.

20 Ņemot vērā NZ dalību Likumdošanas dekrēta Nr. 116/2017 29. panta 3. punktā paredzētajā novērtēšanas procedūrā un to, ka atbilstoši 29. panta 5. punktam šāda dalība paredz, ka goda tiesnešiem un prokuroriem, kuri šīs procedūras beigās apstiprināti amatā, *ex lege* jāatsakās no jebkādiem prasījumiem, kas izriet no viņu iepriekšējām darba attiecībām goda tiesneša vai prokurora amatā, Tieslietu ministrija uzskata, ka pamatlietai ir zudis priekšmets.

21 NZ iebilst pret šādu lūgumu izbeigt tiesvedību pirms sprieduma taisīšanas un lūdz iesniedzējtiesu izvirzīt jautājumu par Likumdošanas dekrēta Nr. 116/2017 29. panta, un it īpaši par šī panta 5. punktā paredzētās *ex lege* atteikšanās, konstitucionālo tiesiskumu.

22 Iesniedzējtiesai ir šaubas par Likumdošanas dekrēta Nr. 116/2017 29. panta 5. punkta saderību ar pamatnolīguma 4. klauzulu, Direktīvas 2003/88 7. pantu, kā arī Hartas 31. un 47. pantu, it īpaši, ciktāl minētā *ex lege* atteikšanās ietekmē tiesības uz apmaksāto atvaļinājumu, kas ir līdzvērtīgas pastāvīgo tiesnešu un prokuroru tiesībām. Tās ieskatā, ņemot vērā šo tiesību normu tiešo iedarbību un tās pilnvaras attiecīgi nepiemērot valsts tiesisko regulējumu, kas ir pretrunā ar šādu iedarbību apveltītai tiesību normai, šajā ziņā jāvēršas Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

23 Tāpat šī tiesa vēlas noskaidrot, vai Likumdošanas dekrēta Nr. 116/2017 29. panta 5. punkts atbilst no pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punkta izrietošajām prasībām. Tās skatījumā ir lietderīgi vērsties Tiesā arī šajā ziņā, jo Tiesas atbilde uz šo otro jautājumu ļaus labāk izvērtēt, vai jāvēršas *Corte costituzionale* (Konstitucionālā tiesa, Itālija) par attiecīgās valsts tiesību normas atbilstību Konstitūcijai.

24 Šādos apstākļos *Corte d'appello di L'Aquila* (Akvilas apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Hartas] 31. panta 1. punkts un 47. pants, [Direktīvas 2003/88] 7. pants un [pamatnolīguma] 4. klauzula nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā paredzēts, ka goda tiesnesis, kas ir kvalificējams kā "darba ņēmējs" un "noteikta laika darba ņēmējs" un kas ir apstiprināts amatā līdz 70 gadu vecumam, zaudē tiesības uz apmaksātu atvaļinājumu par laikposmu pirms apstiprināšanas?

2) Vai [pamatnolīguma] 5. klauzulas 1. punkts nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā kā pasākums, kura mērķis ir sodīt par darba attiecību uz noteiktu laiku ļaunprātīgu izmantošanu, ir paredzēta goda tiesneša apstiprināšana amatā līdz 70 gadu vecumam, vispirms izturot novērtēšanas procedūru, kurai nav konkursa rakstura, un – novērtēšanas procedūras neizturēšanas gadījumā – ir paredzēts finansiāls atlīdzinājums, abos gadījumos atsakoties no jebkādām iepriekš iegūtajām tiesībām?"

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

25 Itālijas valdība apstrīd lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību.

26 Tā, pirmkārt, apgalvo, ka *Giudice di pace di Fondi* (Fundi miertiesa, Itālija) jau ir vērsusies Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurš reģistrēts ar numuru C-548/22 un kurā uzdoti identiski jautājumi par tām pašām valsts tiesību normām kā pamatlietā aplūkotās. Itālijas valdība galvenokārt procesuālās ekonomijas apsvērumu dēļ uzskata, ka šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu nav lietderīgās iedarbības un tiesvedība pamatlietā bija jāaptur līdz Tiesas nolēmuma pieņemšanai lietā C-548/22.

27 Otrkārt, iesniedzējtiesa neesot pierādījusi nekādu saikni starp tās norādītajiem Savienības tiesību principiem un pamatlietā piemērojamajiem valsts tiesību aktiem.

28 Visbeidzot, treškārt, otrais jautājums esot hipotētisks, tā kā skar no prasītājas pamatlietā atšķirīgu situāciju, jo viņa ir veiksmīgi nokārtojusi novērtēšanas procedūras mutiskos pārbaudījumus un tātad nav saņēmusi šajā jautājumā minēto finansiālo atlīdzinājumu, kas paredzēts šīs procedūras neizturēšanas gadījumā.

29 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā paredzētajā sadarbībā starp Tiesu un valstu tiesām tikai valsts tiesai, kura izskata lietu un kurai jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, ir jānovērtē gan prejudiciālā nolēmuma nepieciešamība, lai tā varētu taisīt spriedumu, gan to jautājumu atbilstība, kurus tā uzdod Tiesai. Tādējādi, ja uzdotie jautājumi ir par Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (spriedums, 2020. gada 17. septembris, *Burgo Group*, C-92/19, EU:C:2020:733, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 No tā izriet, ka uz jautājumiem par Savienības tiesībām attiecas nozīmīguma prezumpcija. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2020. gada 17. septembris, *Burgo Group*, C-92/19, EU:C:2020:733, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Šajā ziņā jāatgādina – lai Tiesa varētu sniegt valsts tiesai noderīgu Savienības tiesību interpretāciju, Tiesas Reglamenta 94. panta c) punktā tostarp ir prasīts, ka lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu jābūt ietvertam to iemeslu izklāstam, kas iesniedzējtiesai likuši šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju vai spēkā esību, un arī ietvertai saiknei, ko tā konstatējusi starp šīm tiesību normām un pamatlietai piemērojamajiem valsts tiesību aktiem (spriedums, 2023. gada 27. aprīlis, *AxFina Hungary*, C-705/21, EU:C:2023:352, 26. punkts).

32 Pirmām kārtām, jānorāda, ka, lai gan tās lietas apstākļi, kurā taisīts 2024. gada 12. septembra spriedums *Presidenza del Consiglio dei ministri* u.c. (Goda tiesnešu atalgojums) (C-548/22, EU:C:2024:730), kurā Tiesa turklāt atzina lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par nepieņemamu, ir salīdzināmi ar pamatlietas apstākļiem un abās šajās lietās ir uzdoti līdzīgi jautājumi, tomēr, ņemot vērā it īpaši šī sprieduma 29. un 30. punktā minēto pastāvīgo judikatūru un ievērojot no tās izrietošās prasības, valsts tiesa var iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par to Savienības tiesību normu interpretāciju, kuras ir nozīmīgas tajā izskatāmās lietas izlemšanai. Proti, tas, ka saistībā ar kādu Savienības tiesību jautājumu pastāv iedibināta judikatūra,

kas ļauj Tiesai izdot rīkojumu saskaņā ar tās reglamenta 99. pantu, nekādi neietekmē lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību gadījumā, ja valsts tiesa, izmantojot savu rīcības brīvību, nolemj vērsties Tiesā saskaņā ar LESD 267. pantu (spriedums, 2014. gada 26. novembris, *Mascolo* u.c., C-22/13, no C-61/13 līdz C-63/13 un C-418/13, EU:C:2014:2401, 49. punkts).

33 Otrām kārtām, iesniedzējtiesa, pamatodama šaubas, pirmkārt, par to, vai prasītājai pamatlietā, ņemot vērā pamatnolīguma 4. klauzulu, Direktīvas 2003/88 7. pantu un Hartas 31. pantu, var liegt tiesības uz apmaksātu atvaļinājumu, kuras ir ikvienam darba ņēmējam, un, otrkārt, par pamatlietā aplūkotās novērtēšanas procedūras saderību ar pamatnolīguma 5. panta 1. punktu, ir pietiekami izklāstījusi saikni, ko tā konstatējusi starp Savienības tiesību normām, kuru interpretāciju tā lūdz, un pamatlietā piemērojamo valsts tiesisko regulējumu.

34 Tomēr saistībā ar Hartas 47. pantu jānorāda, ka iesniedzējtiesa nav pietiekami konkrēti paskaidrojusi, kādēļ tai ir nepieciešama šīs tiesību normas interpretācija, lai pieņemtu nolēmumu tajā izskatāmajā lietā, kā arī nav izklāstījusi saikni, kas pastāv starp šo tiesību normu un šajā lietā piemērojamajiem valsts tiesību aktiem, it īpaši ņemot vērā, pirmkārt, to, ka šis strīds skar prasītājas pamatlietā tiesību uz atlīdzinājumu par ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu izmantošanu, kā arī tā mehānisma tiesiskumu, kura mērķis ir novērst un sodīt par secīgu darba attiecību uz noteiktu laiku ļaunprātīgu izmantošanu, un, otrkārt, to, ka prasītāja pamatlietā vērsās kompetentajās valsts tiesās, lai panāktu šo tiesību aizsardzību.

35 Trešām kārtām, runājot par otrā jautājuma iespējamo hipotētiskumu, iesniedzējtiesa – kā nepārprotami izriet no tās nolēmuma – vēlas noskaidrot, vai ar Savienības tiesībām ir saderīgs pasākums, atbilstoši kuram goda tiesnešiem un prokuroriem, kuri pieteikušies dalībai novērtēšanas procedūrā, jāatsakās no visām pirms šīs procedūras pastāvošajām tiesībām, un it īpaši no tiesībām uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu. Tā kā saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem prasītājai pamatlietā bija jāatsakās no šīm tiesībām, jo tā bija pieteikusies dalībai šajā procedūrā, saikne starp lūgto Savienības tiesību interpretāciju un pamatlietas priekšmetu ir acīmredzama un otrais jautājums par šo tiesību zaudēšanu nav hipotētisks.

36 Tomēr ir vispārzināms, ka prasītāja pamatlietā ir izturējusi novērtēšanas procedūru un ir galīgi apstiprināta goda tiesneses amatā. Attiecīgi iesniedzējtiesas šaubas par šīs procedūras organizēšanas kārtību un valsts tiesību aktiem, kuros paredzēts finansiāls atlīdzinājums šīs procedūras neizturēšanas gadījumā, pamatlietā netiek aplūkotas. Tādēļ otrais jautājums ir hipotētisks, ciktāl tas attiecas uz šiem diviem aspektiem.

37 No tā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams, izņemot otro jautājumu, ciktāl tas skar goda tiesnešu un prokuroru novērtēšanas procedūras organizēšanas kārtību viņu galīgai apstiprināšanai amatā, kā arī finansiālu atlīdzinājumu šīs procedūras neizturēšanas gadījumā.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

38 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātajā sadarbības starp valstu tiesām un Tiesu procedūrā Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu izlemt tās izskatīšanā esošo strīdu. No šāda viedokļa raugoties, Tiesai attiecīgā gadījumā ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi (spriedums, 2025. gada 30. aprīlis, *Genzyński*, C-278/24, EU:C:2025:299, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 Šajā lietā starp abiem iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem ir cieša saikne. Proti, tie skar tiesības, kuras goda tiesneši un prokurori, kas pēc novērtēšanas procedūras apstiprināti amatā, šī iemesla dēļ vairs nevar izmantot. Attiecīgi pirmais jautājums ir par to, kā interpretēt pamatnolīguma 4. klauzulu, Direktīvas 2003/88 7. pantu, kā arī Hartas 31. pantu, un it īpaši skar tiesību uz apmaksātu atvaļinājumu zaudēšanu par laikposmu pirms minētās apstiprināšanas amatā, savukārt otrais jautājums ir par pamatnolīguma 5. klauzulas interpretāciju un plašāk – atteikšanos no jebkādām tiesībām par šo iepriekšējo laikposmu.

40 Pirmkārt, iesniedzējtiesa par uzdotajos jautājumos minētajām tiesību normām norāda, ka novērtēšanas procedūra ir pasākums, kas veikts, atbildot uz Eiropas Komisijas prasībām un 2020. gada 16. jūlija spriedumu *Governo della Repubblica italiana* (Itālijas miertiesnešu statuss) (C-658/18, EU:C:2020:572). No šī viedokļa raugoties, ar šo procedūru paredzēts īstenot no pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punkta izrietošo pienākumu veikt efektīvus pasākumus, lai novērstu un sodītu par secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgu izmantošanu.

41 Iesniedzējtiesa vaicā, vai novērtēšanas procedūra ir pietiekami preventīva, lai to varētu kvalificēt kā pasākumu, ar kuru noteikts sods par šādu līgumu ļaunprātīgu izmantošanu 5. klauzulas 1. punkta izpratnē, un, vai tā tādējādi atbilst šajā tiesību normā paredzētajām prasībām, atbilstoši tam, kā šo normu interpretējusi Tiesa.

42 Šajā ziņā minētā tiesa atgādina, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums, kā arī reformas, kas tika izvērtētas 2014. gada 26. novembra spriedumā *Mascolo* u.c./Komisija (C-22/13, no C-61/13 līdz C-63/13 un C-418/13, EU:C:2014:2401) un 2019. gada 8. maija spriedumā *Rossato* un *Conservatorio di Musica F.A. Bonporti* (C-494/17, EU:C:2019:387), ļāva NZ nodrošināt viņas amata pienākumu, kā arī garantiju saglabāšanu turpmākajā laikposmā. Tomēr atšķirībā no šīm reformām šajā tiesiskajā regulējumā paredzēts, ka pieteikšanās dalībai novērtēšanas procedūrās nozīmē, ka goda tiesnešiem un prokuroriem jāatsakās no jebkādiem citiem prasījumiem, kas izriet no iepriekšējām darba attiecībām goda tiesneša vai prokurora amatā, un tādējādi jāatsakās no tiesībām atsaukties uz pamatnolīguma 4. klauzulā paredzēto diskriminācijas aizlieguma principu, pamatojot savus prasījumus.

43 Tādēļ iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai šis tiesiskais regulējums ir saderīgs ar tiesību normu, kuru iecerēts īstenot ar minēto regulējumu, proti, pamatnolīguma 5. klauzulu, kuras mērķis ir novērst un sodīt par secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgu izmantošanu, lasot šo normu kopā ar šī nolīguma 4. klauzulu, kā arī Direktīvas 2003/88 7. pantu, kurā konkretizētas Hartas 31. panta 2. punktā nostiprinātās tiesības uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu, uz kurām darba ņēmējs var atsaukties attiecībā pret savu darba devēju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2023. gada 9. novembris, *Keolis Agen*, no C-271/22 līdz C-275/22, EU:C:2023:834, 28. punkts). Tādējādi prejudiciālie jautājumi jāizskata kopā.

44 Šajā ziņā arī jānorāda, ka, lai gan iesniedzējtiesa pirmā uzdotā jautājuma formulējumā ir minējusi Hartas 31. panta 1. punktu, kurā nostiprinātas ikviena darba ņēmēja tiesības uz veselībai nekaitīgiem, drošiem un cilvēka cieņai atbilstīgiem darba apstākļiem, tomēr no iesniedzējtiesas nolēmuma, kā arī šī jautājuma konteksta izriet, ka patiesībā tas ir par 31. panta 2. punktu.

45 Otrkārt, jākonstatē – lai arī no uzdoto jautājumu formulējuma redzams, ka iesniedzējtiesa vaicā par Likumdošanas dekrēta Nr. 116/2017 29. panta 5. punktu, atbilstoši kuram goda tiesnešiem un prokuroriem, piesakoties dalībai attiecīgajā novērtēšanas procedūrā, ir jāatsakās no jebkādām tiesībām, kas izriet no iepriekšējām darba attiecībām goda tiesneša vai prokurora amatā – šī tiesa tās nolēmuma pamatojumā ir konkrēti norādījusi uz atteikšanos no tiesībām uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu, kuru goda tiesnešiem un prokuroriem atšķirībā no pastāvīgajiem tiesnešiem tiesas oficiālo brīvdienu laikā nav.

46 Proti, iesniedzējtiesa šo tiesību gadījumā uzskata, ka prasītājas pamatlietā situācija ir salīdzināma ar pastāvīgā tiesneša situāciju. Šajā ziņā tā norāda, ka, neskarot attiecīgo noilguma noteikumu piemērošanu, pirms pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma stāšanās spēkā prasītājas kā "darba ņēmēja" un "noteikta laika darba ņēmēja" prasība par darba samaksu tiesas oficiālo brīvdienu laikā būtu apmierināma.

47 Savukārt par tiesībām uz sociālo aizsardzību iesniedzējtiesa uzskata, ka goda tiesnešu un prokuroru un pastāvīgo tiesnešu un prokuroru situācija nav salīdzināma un iespējamā atšķirīgā attieksme katrā ziņā ir pamatota.

48 Ievērojot šos ievada apsvērumus, attiecīgi jāizvērtē tikai viens no pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma aspektiem, ko iesniedzējtiesa uzsvērusi savā nolēmumā, proti, prasība atteikties no tiesībām uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu par laikposmu pirms novērtēšanas procedūras.

49 Tātad jāsecina, ka ar uzdotajiem jautājumiem, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punkts, lasot to kopā ar šī nolīguma 4. klauzulu, Direktīvas 2003/88 7. pantu, kā arī Hartas 31. panta 2. punktu, jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kura mērķis ir sodīt par secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgu izmantošanu un saskaņā ar kuru goda tiesnešu un prokuroru pieteikšanās dalībai novērtēšanas procedūrā, lai varētu apstiprināt viņus amatā līdz 70 gadu vecumam, paredz, ka viņiem ir jāatsakās no Savienības tiesību aktos nodrošinātajām tiesībām uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu, kas izriet no viņu iepriekšējām darba attiecībām goda tiesneša vai prokurora amatā.

Par lietas būtību

50 Pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punktā dalībvalstīm paredzēts pienākums ieviest vismaz vienu no šajā normā uzskaitītajiem pasākumiem, lai novērstu secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu vai darba attiecību ļaunprātīgu izmantošanu, ja vien šo valstu tiesībās jau nav paredzēti līdzvērtīgi tiesiski pasākumi (spriedums, 2019. gada 8. maijs, *Rossato* un *Conservatorio di Musica F.A. Bonporti*, C-494/17, EU:C:2019:387, 24. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

51 Šādi pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punktā dalībvalstīm paredzēts vispārējs mērķis novērst šādu ļaunprātīgu izmantošanu, atstājot to ziņā izvēli attiecībā uz šī mērķa sasniegšanas līdzekļiem, ja vien tie neapdraud pamatnolīguma mērķi vai lietderīgo iedarbību (spriedums, 2019. gada 8. maijs, *Rossato* un *Conservatorio di Musica F.A. Bonporti*, C-494/17, EU:C:2019:387, 26. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

52 Turklāt, ja tāpat kā šajā lietā Savienības tiesībās nav paredzētas īpašas sankcijas gadījumos, kad ļaunprātīga izmantošana tomēr tiek konstatēta, valsts iestādēm ir jāveic piemēroti pasākumi, kuriem jābūt ne tikai samērīgiem, bet arī pietiekami efektīviem un preventīviem, lai nodrošinātu pamatnolīguma piemērošanai pieņemto normu pilnīgu efektivitāti (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 13. jūnijs, *DG de la Función Pública, Generalitat de Catalunya* un *Departamento de Justicia de la Generalitat de Catalunya*, C-331/22 un C-332/22, EU:C:2024:496, 67. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

53 No tā izriet, ka gadījumos, kad notikusi secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu vai darba attiecību ļaunprātīga izmantošana, ir jābūt iespējai piemērot pasākumu, kas sniedz efektīvas un līdzvērtīgas darbinieku aizsardzības garantijas, lai atbilstīgi sodītu par šo ļaunprātīgo izmantošanu un novērstu Savienības tiesību pārkāpuma sekas (spriedums, 2019. gada 8. maijs, *Rossato* un *Conservatorio di Musica F.A. Bonporti*, C-494/17, EU:C:2019:387, 28. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

54 Jāatgādina, ka Tiesai nav jālemj par valsts tiesību normu interpretāciju, jo šis uzdevums ir tikai iesniedzējtiesai vai attiecīgā gadījumā kompetentajām valsts tiesām, kurām jānosaka, vai piemērojamā valsts tiesiskā regulējuma normas atbilst šī sprieduma 50.–53. punktā atgādinātajām prasībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 26. novembris, *Mascolo* u.c., C-22/13, no C-61/13 līdz C-63/13 un C-418/13, EU:C:2014:2401, 81. punkts).

55 Tātad iesniedzējtiesai jāizvērtē, kādā mērā atbilstošo valsts tiesību normu piemērošanas nosacījumi, kā arī to efektīva īstenošana ir piemērots pasākums, lai sodītu par secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu vai darba attiecību ļaunprātīgu izmantošanu un novērstu tā sekas. Tomēr Tiesa, lemjot par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, vajadzības gadījumā var sniegt skaidrojumus, kurus ievērojot, iesniedzējtiesa varētu veikt savu vērtējumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 26. novembris, *Mascolo* u.c., C-22/13, no C-61/13 līdz C-63/13 un C-418/13, EU:C:2014:2401, 82. un 83. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

56 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, šajā ziņā jāatgādina, ka pamatnolīgumā dalībvalstīm nav noteikts vispārējs pienākums paredzēt uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu pārveidošanu uz nenoteiktu laiku noslēgtos līgumos. Saskaņā ar pamatnolīguma 5. klauzulas 2. punktu dalībvalstīm principā ir saglabāta iespēja noteikt, kādos apstākļos uz noteiktu laiku noslēgti darba līgumi vai darba attiecības ir uzskatāmi par noslēgtiem uz nenoteiktu laiku. No tā izriet, ka pamatnolīgumā nav paredzēti apstākļi, kādos var izmantot līgumus uz nenoteiktu laiku (spriedums, 2014. gada 26. novembris, *Mascolo* u.c., C-22/13, no C-61/13 līdz C-63/13 un C-418/13, EU:C:2014:2401, 80. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

57 No minētās tiesību normas izriet, ka saistībā ar pasākumiem, ar kuriem var novērst secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgu izmantošanu vai sodīt par to, dalībvalstīm ir iespēja noteikta laika darba attiecības pārveidot nenoteikta laika darba attiecībās, jo darba stabilitāte, ko nodrošina pēdējās minētās, ir būtisks apstāklis darba ņēmēju aizsardzībā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 8. maijs, *Rossato* un *Conservatorio di Musica F.A. Bonporti*, C-494/17, EU:C:2019:387, 39. punkts).

58 Tādējādi Tiesa būtībā ir atzinusi, ka tiesiskais regulējums – kurā imperatīvi paredzēts, ka ļaunprātīgas uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu izmantošanas gadījumā šie līgumi tiek pārveidoti nenoteikta laika darba attiecībās, izslēdzot jebkādu finansiālu atlīdzinājumu – var

ietvert arī pasākumu, ar ko šāda ļaunprātīga izmantošana tiek efektīvi sodīta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 8. maijs, *Rossato* un *Conservatorio di Musica F.A. Bonporti*, C-494/17, EU:C:2019:387, 40. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

59 Atbilstoši judikatūrai attiecīgi nav nepieciešams pasākumu kopums. Turklāt nedz nodarītā kaitējuma pilnīgas atlīdzināšanas princips, nedz samērīguma princips neparedz pienākumu izmaksāt zaudējumu atlīdzību ar soda raksturu. Šie principi nosaka dalībvalstīm pienākumu paredzēt atbilstīgu atlīdzinājumu, kas pārsniedz tīri simbolisku atlīdzinājumu, tomēr nepārsniedzot pilnīgu kompensāciju (spriedums, 2019. gada 8. maijs, *Rossato* un *Conservatorio di Musica F.A. Bonporti*, C-494/17, EU:C:2019:387, 41.–43. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

60 Pamatnolīgumā dalībvalstīm tādēļ nav noteikts pienākums uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgas izmantošanas gadījumā paredzēt tiesības uz atlīdzinājumu, kuras būtu jānodrošina papildus noteikta laika darba attiecību pārveidošanai nenoteikta laika darba attiecībās (spriedums, 2019. gada 8. maijs, *Rossato* un *Conservatorio di Musica F.A. Bonporti*, C-494/17, EU:C:2019:387, 45. punkts).

61 Šajā lietā Itālijas valdība uzsver, ka pamatlietā aplūkotā tiesiskā regulējuma mērķis ir nodrošināt strādājošajiem goda tiesnešiem un prokuroriem visas tās pašas garantijas, kādas ir darbiniekiem, paredzot iespēju turpināt pildīt amata pienākumus līdz 70 gadu vecumam, ja tiek veiksmīgi izturēta novērtēšanas procedūra, kuras mērķis ir pārliecināties, ka atbilstoši *Corte costituzionale* (Konstitucionālā tiesa) judikatūrai joprojām ir izpildīti tiesneša amata pienākumu pildīšanai nepieciešamie nosacījumi.

62 No iesniedzējtiesas nolēmuma, pirmkārt, izriet, ka prasītāja pamatlietā ir veiksmīgi izturējusi minētajā tiesiskajā regulējumā paredzēto novērtēšanas procedūru viņas galīgai apstiprināšanai goda tiesneša amatā.

63 Otrkārt, pirms prasītājas pamatlietā galīgās apstiprināšanas amatā viņa nebija noturējusi tiesas sēdes tās tiesas oficiālo brīvdienu laikā, kurā viņa ieņēma goda tiesneša amatu, un nebija saņēmusi atlīdzību par šiem laikposmiem.

64 Treškārt, pieteikšanās dalībai novērtēšanas procedūrā paredz, ka ir jāatsakās no Direktīvas 2003/88 7. pantā un Hartas 31. panta 2. punktā garantētajām tiesībām uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu par laikposmu pirms šīs galīgās apstiprināšanas amatā.

65 Itālijas valdības skatījumā tas, ka ir jāatsakās "no jebkādiem citiem prasījumiem" un attiecīgi arī no tiesībām uz ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu par iepriekšējo laikposmu, ir atbilstīgs atlīdzinājums par galīgo apstiprinājumu goda tiesneša amatā, jo novērtēšanas procedūras izturēšana nav tikai iespēja nostiprināt iepriekšējās darba attiecības, bet ir šo darba attiecību faktiska nostiprināšana. Tādējādi atteikšanās no iepriekš pastāvošajiem prasījumiem esot apstiprinātajiem goda tiesnešiem un prokuroriem piešķirtā "atlīdzinājuma natūrā" tiešas sekas.

66 Turklāt esot arī jāizvairās no atgriezeniskas diskriminācijas pret pastāvīgajiem tiesnešiem, uz kuriem pilnā mērā ir attiecināmi konkursa rīkošanas un tiesneša amata ekskluzivitātes principi.

67 Šajā ziņā jāatgādina, ka pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punktā ir aizliegts noteikta laika darba ņēmējiem paredzēt mazāk labvēlīgus darba nosacījumus nekā salīdzināmiem nenoteikta laika darba ņēmējiem tikai tādēļ, ka viņi strādā saskaņā ar noteikta laika darba līgumu, ja vien mazāk labvēlīga attieksme nav objektīvi pamatota (spriedums, 2024. gada 27. jūnijs, *Peigli*, C-41/23, EU:C:2024:554, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

68 Ja tiktu konstatēts, ka tādu goda tiesnešu un prokuroru kā prasītāja pamatlietā situācija ir salīdzināma ar pastāvīgo tiesnešu un prokuroru situāciju, iesniedzējtiesai būs jāpārbauda, vai pastāv objektīvi iemesli, kas attaisno šādu atšķirīgu attieksmi (spriedums, 2024. gada 27. jūnijs, *Peigli*, C-41/23, EU:C:2024:554, 50. punkts).

69 Šajā ziņā jānorāda, ka iesniedzējtiesas skatījumā nav pamatojuma tam, ka goda tiesnešiem un prokuroriem netiek piešķirtas apmaksāta atvaļinājuma dienas.

70 Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi – tas, ka pastāv tāda iecelšana amatā, kas konkursa kārtībā paredzēta tikai pastāvīgo tiesnešu piekļuvei tiesneša amatam, un kas tātad nav piemērojama goda tiesnešu un prokuroru pieņemšanai darbā, ļauj izslēgt, ka tiem būtu visas pastāvīgo tiesnešu un prokuroru tiesības. Tomēr, lai gan zināmas atšķirības attieksmē var būt attaisnojamas ar atšķirībām prasītajā kvalifikācijā un ar pastāvīgo tiesnešu veicamo uzdevumu iedabu, jebkādu tiesību uz apmaksātu atvaļinājumu izslēgšana attiecībā uz goda tiesnešiem un prokuroriem nav pieļaujama, ņemot vērā pamatnolīguma 4. klauzulu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 27. jūnijs, *Peigli*, C-41/23, EU:C:2024:554, 53. un 54. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

71 Šīs tiesības ir ietvertas Direktīvas 2003/88 7. panta 1. punktā, saskaņā ar kuru "dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka katram darba ņēmējam ir tiesības uz apmaksātu ikgadēju, vismaz četras nedēļas ilgu atvaļinājumu".

72 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai šajā tiesību normā ir atspoguļotas un konkretizētas Hartas 31. panta 2. punktā nostiprinātās pamattiesības uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu (spriedums, 2023. gada 9. novembris, *Keolis Agen*, no C-271/22 līdz C-275/22, EU:C:2023:834, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

73 Tāpat tiesības uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu, kas ikvienam darba ņēmējam nodrošinātas Hartas 31. panta 2. punktā, tādējādi savas esības kontekstā iegūst obligātu un beznosacījuma raksturu, kas nav jākonkretizē Savienības vai valsts tiesībās, bet ir vienīgi jāprecizē ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma ilgums un vajadzības gadījumā noteikti tā izmantošanas nosacījumi. No tā izriet, ka ar minēto tiesību normu ir pietiekami, lai darba ņēmējam tiktu piešķirtas neatsaucamas tiesības strīdā ar savu darba devēju situācijā, uz kuru attiecas Savienības tiesības un kas līdz ar to ietilpst Hartas piemērošanas jomā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 6. novembris, *Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften*, C-684/16, EU:C:2018:874, 74. punkts).

74 Tādējādi pamatnolīguma 4. klauzula, Direktīvas 2003/88 7. pants un Hartas 31. panta 2. punkts nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā – atšķirībā no tā, kas paredzēts attiecībā uz pastāvīgajiem tiesnešiem un prokuroriem, – goda tiesnešiem un prokuroriem, kuri atrodas salīdzināmā situācijā, nav paredzētas nekādas tiesības saņemt atlīdzinājumu tiesu oficiālo brīvdienu laikā, kad tiek apturēta to darbība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 27. jūnijs, *Peigli*, C-41/23, EU:C:2024:554, 59. punkts).

75 Kā redzams no šī sprieduma 53. un 57. punktā atgādinātās judikatūras, no tā, pirmkārt, izriet, ka, lai izpildītu pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punktā paredzētos nosacījumus, secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgas izmantošanas gadījumā valsts tiesiskajā regulējumā jābūt paredzētām efektīvām garantijām, lai sodītu par šo ļaunprātīgo izmantošanu un novērstu tās sekas, un noteikta laika darba attiecību pārveidošana par nenoteikta laika darba attiecībām principā ir efektīvs sods par šādu ļaunprātīgu izmantošanu.

76 Otrkārt, kā izriet no šī sprieduma 73. punkta, tiesības uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu ir katra darba ņēmēja subjektīvas tiesības, kas atbilstoši Savienības tiesībām viņam ir piešķirtas obligāti un bez nosacījumiem.

77 Tādēļ pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punktu nevar interpretēt tādējādi, ka tādu pasākumu piemērošanai, ko dalībvalsts veikusi, lai paredzētu sodu par secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgu izmantošanu un novērstu tā sekas, var izvirzīt prasību, ka attiecīgajam darba ņēmējam jāatsakās no tiesībām, kas viņam saskaņā ar šī nolīguma 4. klauzulu piešķirtas ar Savienības tiesību aktiem. Pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punktam un 4. klauzulai ir autonomas piemērošanas jomas, kuru mērķis attiecīgi ir sodīt par šādu ļaunprātīgu izmantošanu un nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret darba ņēmējiem, ja tie strādā, pamatojoties uz noteikta laika darba attiecībām.

78 Tādējādi saistībā ar valsts tiesisko regulējumu, kurā par secīgu darba attiecību uz noteiktu laiku ļaunprātīgu izmantošanu piemērotais sods ir goda tiesnesim paredzēta iespēja pārveidot viņa darba attiecības par darba attiecībām uz nenoteiktu laiku, nevar izvirzīt prasību, ka tiesnesim jāatsakās no viņam Savienības tiesībās piešķirtajām tiesībām.

79 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem jāatbild, ka pamatnolīguma 5. klauzulas 1. punkts, lasot to kopā ar šī nolīguma 4. klauzulu, Direktīvas 2003/88 7. pantu, kā arī Hartas 31. panta 2. punktu, jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kura mērķis ir sodīt par secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgu izmantošanu un saskaņā ar kuru strādājošo goda tiesnešu un prokuroru pieteikšanās dalībai novērtēšanas procedūrā, lai varētu apstiprināt viņus amatā līdz 70 gadu vecumam, paredz, ka viņiem ir jāatsakās no Savienības tiesību aktos nodrošinātajām tiesībām uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu, kas izriet no viņu iepriekšējām darba attiecībām goda tiesneša vai prokurora amatā.

Par tiesāšanās izdevumiem

80 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Pamatnolīguma par darbu uz noteiktu laiku, kas noslēgts 1999. gada 18. martā un ietverts pielikumā Padomes Direktīvai 1999/70/EK (1999. gada 28. jūnijs) par *UNICE*, *CEEP* un EAK noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku, 5. klauzulas 1. punkts, lasot to kopā ar šī nolīguma 4. klauzulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/88/EK (2003. gada 4. novembris) par konkrētiem darba laika organizēšanas aspektiem 7. pantu, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 31. panta 2. punktu,

jāinterpretē tādējādi, ka

tas nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kura mērķis ir sodīt par secīgu uz noteiktu laiku noslēgtu darba līgumu ļaunprātīgu izmantošanu un saskaņā ar kuru strādājošo goda tiesnešu un prokuroru pieteikšanās dalībai novērtēšanas procedūrā, lai varētu apstiprināt viņus amatā līdz 70 gadu vecumam, paredz, ka viņiem ir jāatsakās no Savienības tiesību aktos nodrošinātajām tiesībām uz ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu, kas izriet no viņu iepriekšējām darba attiecībām goda tiesneša vai prokurora amatā.

[Paraksti]

[i] Teksta 49. un 79. punktā, kā arī rezolutīvajā daļā pēc sākotnējās elektroniskās publikācijas ir veikti valodiski labojumi.